

Đổi mới Đào tạo nghề tại Việt Nam

Đào tạo nghề cho lực lượng lao động có tay nghề trong lĩnh vực xử lý nước thải

Bối cảnh

Tại Việt Nam, thoát và xử lý nước thải được xem như một lĩnh vực xanh mới với tiềm năng phát triển đáng kể. Trong tổng lượng nước thải thu gom, chỉ có 10% được xử lý, số còn lại không qua xử lý và thải ra các nguồn nước tự do. Nhằm cải thiện môi trường và chất lượng sống của người dân, Chính phủ Việt Nam đã cam kết sẽ tăng lượng nước thải được xử lý lên 60% tổng lượng nước thải đô thị vào năm 2020. Theo Bộ Xây dựng (BXD), để đạt được mục tiêu này, Việt Nam sẽ cần 36.000 km đường ống dẫn nước thải, 116 nhà máy xử lý nước thải đô thị cũng như 150 trạm tiền xử lý và xử lý nước thải công nghiệp. Hơn 8.000 công nhân kỹ thuật cần được đào tạo đạt chuẩn để vận hành và bảo trì các nhà máy cũng như hệ thống thoát nước. Dù nhu cầu về công nhân có tay nghề liên tục gia tăng nhưng hệ thống đào tạo ban đầu cũng như bồi dưỡng chuyên môn trong lĩnh vực nước thải hiện vẫn chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu này.

Mục tiêu

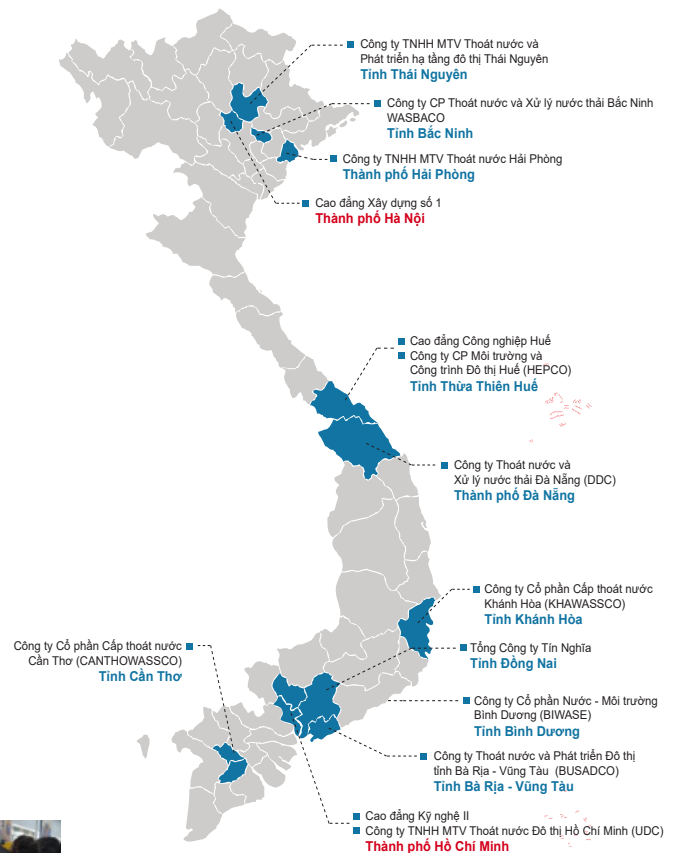
Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II cung cấp chương trình đào tạo nghề định hướng theo nhu cầu trong lĩnh vực thoát và xử lý nước thải.

Phương pháp tiếp cận

Trong khuôn khổ Chương trình “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”, do Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ) thực hiện dưới sự ủy thác của Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức (BMZ), liên danh tư vấn GOPA/PLANCO phối hợp với Công ty thoát nước Dresden, dưới sự hướng dẫn của GIZ, đã xây dựng nghề mới: “Kỹ thuật thoát nước và xử lý nước thải” cũng như chương trình đào tạo nghề tương ứng. Mô hình hợp tác dựa trên sự phối hợp chặt chẽ giữa các trường nghề và khối doanh nghiệp được xây dựng nhằm đảm bảo đào tạo định hướng theo nhu cầu và bám sát thực tế, qua đó tạo cơ hội việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp. Từ tháng 11 năm 2015 đến tháng 10 năm 2018, khoá đào tạo phối hợp đầu tiên với 22 học viên đã được thí điểm tại trường Cao đẳng Kỹ nghệ II và năm

Ủy thác bởi	Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức
Vùng dự án	Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Vũng Tàu, Bình Dương, Cần Thơ, Khánh Hòa
Chủ dự án	Bộ Lao động – Thương binh & Xã hội
Thời gian thực hiện	04/2017 – 08/2020

Training locations of the piloted cooperative training programme ‘Sewage Engineering Technicians’

Tuyên bố miễn trách nhiệm:

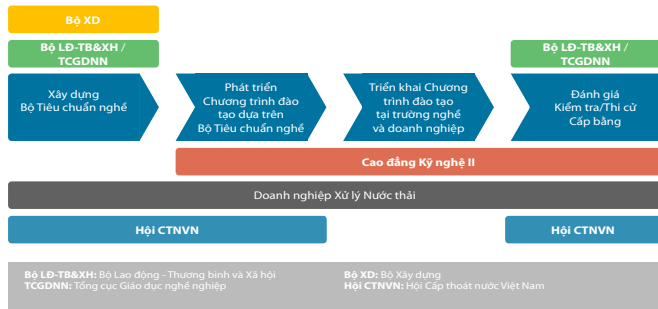
Bản đồ được sử dụng trên ấn phẩm này chỉ với mục đích cung cấp thông tin và không có ý nghĩa công nhận ranh giới và lãnh thổ theo luật quốc tế. GIZ không chịu trách nhiệm về việc cập nhật, chỉnh sửa hoặc hoàn thiện bản đồ. GIZ cũng không chịu ràng buộc trách nhiệm về những thiệt hại gây ra bởi việc sử dụng trực tiếp hoặc gián tiếp bản đồ này.

Đào tạo tại trường nghề và tại doanh nghiệp

Ảnh: © GIZ/Ralf Bäcker

doanh nghiệp đối tác trong lĩnh vực xử lý nước thải ở thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Khánh Hoà, Cần Thơ và Bà Rịa – Vũng Tàu.

Các bước cơ bản trong xây dựng và thực hiện chương trình đào tạo phối hợp thí điểm “Kỹ thuật thoát nước và xử lý nước thải”

Kết quả tính đến năm 2018

Sự phối hợp hiệu quả giữa các đối tác là điều kiện thiết yếu để đảm bảo thành công cho cách tiếp cận đào tạo phối hợp. Các đối tác liên quan đã ký kết một thoả thuận hợp tác, trong đó nêu rõ vai trò và trách nhiệm của các bên, quy trình phối hợp và trao đổi giữa các bên trong việc xây dựng và thực hiện khoá đào tạo phối hợp đầu tiên.

Bộ tiêu chuẩn nghề và chuẩn đầu ra nghề “Kỹ thuật thoát nước và xử lý nước thải” đã được Hội Cấp thoát nước Việt Nam và các công ty thành viên, Bộ Xây dựng, Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (Bộ LĐ-TB&XH) cùng các đối tác dự án từ Đức hợp tác xây dựng thành công, trở thành nền tảng cho chương trình đào tạo mới này. Công đoạn kiểm tra và đánh giá sẽ được trường nghề, Hội Cấp thoát nước Việt Nam và các doanh nghiệp phối hợp thực hiện.

Dựa trên Bộ tiêu chuẩn nghề, một chương trình đào tạo kéo dài ba năm gồm 30 học phần lý thuyết và thực hành đã được phát triển. Tất cả các doanh nghiệp đối tác đều đánh giá cao sự tiến bộ của các học viên và những đóng góp của họ trong việc gia tăng hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp. Có thể thấy rằng, các học viên đều đánh giá cao giai đoạn đào tạo tại doanh nghiệp, giúp họ củng cố thêm động lực và niềm đam mê đối với nghề nghiệp tương lai. Chương trình đào tạo sẽ tiếp tục được thực hiện bởi các giáo viên và cán bộ đào tạo Việt Nam. Đây chính là nền tảng để nhân rộng mô hình và mở rộng ảnh hưởng của chương trình đào tạo.

Sau một chương trình đào tạo nâng cao về lý thuyết và thực hành chuyên môn, bao gồm đào tạo và kỳ thi năng lực cho giám khảo, được tổ chức bởi các chuyên gia từ Đức, 29 nhà giáo và cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp đã được công nhận đạt chứng chỉ tương đương kỹ thuật viên lành nghề tại Đức. Phòng Công nghiệp Thương mại (IHK) Dresden (Đức) đã có

văn bản xác nhận tính tương đương với tiêu chuẩn Đức xét về khía cạnh chất lượng và quy trình đào tạo, bao gồm cả quá trình thi và đánh giá, cũng như năng lực chuyên môn.

Các nhà giáo và cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp nòng cốt cũng đã đào tạo cho 31 cán bộ đào tạo và học viên mới, trong đó có 25 người đã vượt qua kỳ thi năng lực tương đương vào tháng 10 năm 2018.

Bên cạnh chương trình đào tạo nghề ban đầu, hoạt động của chương trình cũng tập trung cung cấp đào tạo ngắn hạn dành cho nhân viên kỹ thuật đang làm việc tại các doanh nghiệp thoát nước. Được sự đồng thuận của các doanh nghiệp thành viên, Hội Cấp thoát nước Việt Nam là cơ quan đầu mối cung cấp các chương trình đào tạo ngắn hạn chất lượng cao dựa trên nhu cầu của doanh nghiệp. Hội đã chứng nhận cho 24 cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp và 10 giám khảo được đào tạo bởi Chương trình “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”. Đến tháng 8 năm 2019, Hội đã hoàn tất việc xây dựng 4 khoá đào tạo ngắn hạn và đào tạo được khoảng 550 công nhân lành nghề đang làm việc trong ngành thoát và xử lý nước thải.

Đào tạo nâng cao cho nhà giáo và cán bộ đào tạo tại doanh nghiệp

Xuất bản: Tổ chức Hợp tác Phát triển Đức (GIZ)
 Các hội sở chính đăng ký tại: Bonn and Eschborn, Germany
 Ts. Jürgen Hartwig
 Chương trình “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”
 Tầng 2, số 1, ngõ 17, phố Tạ Quang Bửu
 Bách Khoa, Hai Bà Trưng, Hà Nội, Việt Nam
 T +84 24 39746571
 F +84.24 39746570
 E juergen.hartwig@giz.de
 www.giz.de/vietnam; www.tvet-vietnam.org
 Năm xuất bản: Tháng 8, 2019

In tại: Chương trình “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”
 Dàn trang: Nguyễn Minh Công, GIZ
 Ảnh: © GIZ / Ralf Bäcker
 Nội dung: Chương trình “Đổi mới Đào tạo nghề Việt Nam”
 GIZ chịu trách nhiệm về nội dung của ấn phẩm này.
 Ủy thác bởi: Bộ Hợp tác Kinh tế và Phát triển Liên bang Đức
 Hợp tác với: Bộ Lao động – Thương binh & Xã hội